Беседа Владике Наума на заупокојеној Литургији испред одра блаженопочившег Владике Артемија у Манастиру Нова Никеја, 22. 11. 2020.

У име Оца и Сина и Светога Духа.

Преосвећени Владико Артемије, благослови!

Преподобни оци, преподобне сестре монахиње, драга браћо и сестре.

Ево данас нас је наш Владика окупио око одра свога, да Богу принесемо бескрвну жртву и да се помолимо за покој његове душе. Требало је, Преосвећени Владико, да се данас нађемо у Љуљацима да тамо прославимо шездесетогодишњицу Вашег монашења, Светом Архијерејском Литургијом и пригодним програмом после тога. Али, ево, једно су планови људски и жеље људске, а друго су планови Божији. Уместо у Љуљацима, ми смо данас овде око одра Вашег, а Ви своју годишњицу прослављате са својим духовним оцем, Светим Јустином, и са својим духовним сином, Светим Харитоном, са Светим Савом, са Светим Симеоном, са свима Светима из рода нашег, из рода хришћанског.

Тако је Бог уредио, да баш на Светог Архангела Михаила, Вашег небеског заштитника, који Вас је пратио кроз читав живот, отпутујете у анђелске обитељи, њиме вођени. Да, Небески Архистратиг, Свети Архангел Михаил је Ваш заштитник. Примили сте монашки чин на Аранђеловдан и то у Манастиру Светог Архангела Михаила у Ћелијама, од свог духовног Оца, Светог Јустина, потом сте у Крки били у Манастиру Светог Архангела Михаила, па сте дошли у Црну Реку – његов манастир и ево душу предајете Богу баш на његов празник. Зар то није велики знак? Ко има уши да чује, нека чује, и ко има очи да види, нека види.

Преосвећени Владико, тешко је говорити о Вашем делу. Тешко је море сместити у чашу. Опростите на овим мојим муцавим речима, али по послушању, ја најмањи између све братије, одређен сам да нешто кажем – најмањи, најнепослушнији, са најмање љубави према Вама. Тога сам свестан и због тога молим опроштај.

Преосвећени Владико, добар сте рат ратовали, трку одржали, веру сачували и сад Вас чека венац правде од Праведног Судије Господа Исуса Христа. Добар сте рат ратовали. Зашто? Због тога што сте се обукли у свеоружје Божије послушавши Светог Апостола Павла. Узели сте штит вере, кацигу спасења и мач Духа који је Реч Божија и тим оружјем победили нашег невидљивог непријатеља, ђавола.

Ви сте, Преосвећени Владико, као човек који је примио таланте од Господа, умножио их и Богу принео. Који су Ваши таланти? Шта сте то Богу принели? Труд кроз читав свој живот, службу Богу и роду каква се ретко среће, нарочито у ово данашње време, равноапостолски труд. Да видимо који су то трудови, који плодови, који дарови?

Дошли сте у Црну Реку, у ту свету обитељ која је била пред закључавањем. Просто речено – скоро мртвац. И Ви сте тог мртваца васкрсли! У то време, та скоро па празна обитељ, која

понекад није имала монаха, а околни житељи јој чували кључеве од храма, постаје расадник монаштва. Многа Ваша браћа су Вам говорила сумњичаво: „Не можеш ти бити ту, сурови су ту услови, нећеш издржати.“ А нису знали каква се душа крије испод тог трошног и маленог тела, какво богољубље, какво христољубље, каква жеља да се служи Богу и роду. Васкрсли сте Црну Реку и материјално и духовно, напунили је монасима.

Ето великих таланата које сте Ви Богу принели – људске душе. Човек не може да одгаји ни две овце без муке, а Ви сте толико монаштво Богу принели. Не може човек, два Србина да одржи у миру, заједници, љубави и слози, једномислију, једнодушности, а Ви сте толику војску монаха окупили око себе и сјединили их у правој вери, у љубави, једномислију, једнодушју. Најпре Црноречане, а онда сте, дошавши на трон Епископа рашко-призренског, васкрсли још једног мртваца – Епархију која је скоро мртва била. Духовни живот је замирао и било је мало монаха, шест живих манастира и двадесет три монаха и монахиње, не рачунајући Црноречане. За 19 година епископске службе Богу принели сте, у тренутку смене са трона Епископа рашко-призренског, двеста три монаха и монахиње и двадесет три жива манастира. Огромни таланти, многе људске душе, монашке, Богу приведене и не само монашке и многе мирјанске и свештеничке душе. Читава војска Хришћана хрлила је према Вама. Због чега? Због тога што су у Вама препознали истинског пастира Христовог.

Заиста, Ваше срце, Преосвећени Владико, било је препуно љубави према свима и ми смо сви то осећали. Та љубав нас је као неки магнет привлачила. Ви сте послушали реч свог духовног оца, Светог Јустина, да „човеку треба приступити на голубињим ногама.“ И заиста, нежнијег човека у животу нисам срео нити ћу га, вероватно, срести. Благ, препун љубави, поуке речју и делима, што је најбитније, Преосвећени Владико – оно што сте речима сведочили и проповедали, Јеванђеље Христово, то сте делом испунили, постали сте жива књига Духа Светога, живо Јеванђеље Божије. И ми гледајући Ваш чист живот, богољубиви, братољубиви, чедољубиви прослављали смо Господа и благодарили Му што нам је дао таквог Епископа, таквог духовника.

Благодаримо и Вама од срца. То сам у име свих учинио и на Вашем задњем имендану, а ево и сада благодарим. Сада Ви знате и моје срце Духом Светим. Верујем, у телу можда и нисте знали, а сад то можете сазнати, имате такву слободу пред Господом.

Смена Вам је дата као „награда“ за све трудове Ваше: због тога што сте народ одржали на Косову, због тога што сте се борили за Косово и Метохију у саставу Србије, због умножења монаштва и процвата духовног живота и за безброј доброчинстава и спасење безброј људских душа, које сте Богу привели – за све то Ваша браћа су Вас наградила сменом.

Но, тако је Бог допустио, и у венац Ваших врлина ставио и бесцен бисер прогона, правде ради – тај најскупоценији бисер, да Вас тиме украси и плату велику Вам на Небу обезбеди. И кад сте се нашли у егзилу - гле, још једно чудо! Рађа се нешто ново – Епархија Рашко-призренска у егзилу, у тренуцима када нисмо имали ни кров над главом, ни Ви ни ми. Али ево после десет година Епархија у егзилу броји око четрдесет манастира, катакомби и оне се пуне многим монасима. Гле, ти млади људи не иду у Сопоћане, не иду у Црну Реку више, свети Владико, нема више тамо монаха, тамо је замрло. Не иду у Ђурђеве Ступове, не иду у велике Лавре

Царске, оне су скоро празне сада. Долазе у наше катакомбе и ту налазе истину Божију, љубав, чистоту, праву веру.

Ми се молимо Богу да се тим смером настави и убеђени смо да ће тако и бити. Ако је тако било за Вашег живота у телу, како ли ће тек бити сада, када сте без тела и имате слободу пред Господом? Имате је, сигуран сам! Ако је Ви немате, не знам ко ће је данас имати.

Ово је најтеже време у историји Хришћанства. Било је тешко у време Светог Николаја, Светог Јустина, али тада је било православних Епископа, много их је било, а сада их више нема, остали сте сами као Свети Максим Исповедик и због тога је Ваша награда много већа, Ваш Крст много већи и све Ваше много веће, светије и узвишеније, светлије.

Ево, Лелић добија и трећу светињу. Треће поклоничко место, у име Свете Тројице. То је фалило Лелићу – да број светиња буде три. Ускоро ће се показати и још више заблистати, истина Божија коју сте Ви проповедали. Борба Ваша за Косово и Метохију, за праву веру пре свега – оне су у корену свих Ваших борби. Сада када сте близу Господа, нека наши прогонитељи очекују потпуни пораз. Јер, кад су толико мука имали са Владиком Артемијем у телу, колико ће тек више мука имати сада када је Владика Артемије без тела и гледа Лице Божије и моли се за оне који служе Богу у правој вери, за своје монахе, свештенике, христољубиву војску мирјанску.

Свети Владико, просимо Ваш благослов. Молите се Богу да останемо на путу праве вере, да веру своју сачувамо као што сте је и Ви сачували, да останемо у љубави и једномислију, у заједништву, у саборности. По томе ће познати сви људи да смо били Ваши ученици – „ако имамо љубав међу собом“, као што рече Господ својим ученицима. Верујем, то Ви и сада нама поручујете: да ту љубав, праву веру, заједништво, очувамо, да идемо Христовим путем, да следимо Ваш пример. Све сте нам лепо утврдили, поставили на чврстим темељима, показали смернице. Остаје само да тим путем, свети Владико, идемо. Ту су нам потребне Ваше молитве јер смо ми јер смо ми слаби, грешни људи, раслабљени монаси. И верујем да ће Бог чути Ваше молитве. Кад сам чуо да сте се упокојили, почео сам да се молим за покој Ваше душе свих ових сати, али не иде, не могу да се молим. Више сам Вас призивао у молитвама. Бог то зна. Верујем да је то тако и са свим нашим монасима.

Свети Владико, Ви одлазите у Небеску Србију, коју сте толико желели. Дошао је тај час, када сте тамо прешли. Знам да сте као и Апостол Павле говорили: „Волим из тела отићи и са Христом бити али је корисније ради вас, да будем са вама ради вашег укрепљења.“ Знам да сте знали да Вам је „Христос живот, а смрт добитак.“ Сада се одморите од свих подвига. Одморите се ноге које сте толике километре превалиле Христа ради, проповеди Јеванђеља ради - није било континента на који нисте стигле. Одморите се руке које сте градиле манастире, и ти језиче, који си проповедао Христа, љубав, братољубље, и очи, које сте само ка светости и Небу гледале, сада примите плату. Сада славите Господа лицем у лице, не кроз загонетку.

Драга браћо и сестре, ми добијамо још једног молитвеника пред Господом и наша борба, наша истрајност, трпљење, сада још више треба да се појачају, да се умноже. Наши дани су

тешки дани. Наша искушења су тешка искушења али пут знамо, смер знамо, пример живи имамо. Много нам је дато, „а коме је много дато од њега ће се много и тражити“. Имајмо то на уму.

Нека би Господ наш, душу нашег духовног оца и Епископа упокојио у рајском насељу са свима Светима, да тамо са њима слави Тројединог Бога нашег – Оца и Сина и Светога Духа, кроза све векове и и сву вечност. Амин.
Бог да му душу прости и подари Царство Небеско.